

ÚVOD	11
1. díl – CHARAKTERISTIKA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	13
1 ZÁKLADNÍ POJMY A STRUČNÁ KOMPARACE	13
1.1 Způsoby výkonu veřejné správy	14
1.1.1 Centralizovaná státní správa	14
1.1.2 Decentralizovaná státní správa	15
1.1.3 Samospráva	16
1.1.3.1 Vztah státu a samosprávy	17
1.1.3.2 Subsidiarita ve veřejné správě	20
1.1.3.2.1 Způsoby subsidiarity	22
1.2 Územní samospráva v některých evropských státech ..	25
1.2.1 Velká Británie	26
1.2.2 Itálie	26
1.2.3 Francie	27
1.2.4 Sasko	30
1.2.5 Rakousko	30
1.2.6 Slovensko	31
1.2.7 Polsko	33
1.2.8 Maďarsko	36
1.2.9 Dánsko	38
1.3 Vývoj územní veřejné správy na Moravě, ve Slezsku a v Čechách	38
1.3.1 Období monarchie	38
1.3.2 Územní samospráva 1918–1945	41
1.3.3 Národní výbory 1945–1990	44
2 ODPOVĚDNOST ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	47
2.1 Regresní úhrada	49

2. díl – OBCE	51
1 OBCE	51
 1.1 Města	52
1.1.1 Statutární města	52
1.1.2 Jiné označení měst	53
 1.2 Symboly	54
1.2.1 Znak	54
1.2.2 Prapor (vlajka)	56
1.2.3 Razítko (pečeť)	56
1.2.4 Ceny obce	56
1.2.5 Jiné symboly	57
 1.3 Vztah obcí ke kraji a státu	57
 1.4 Občanství obce	58
1.4.1 Čestné občanství	59
 1.5 Území obce	60
1.5.1 Vznik nové obce oddělením	61
1.5.2 Sloučení obcí	63
1.5.3 Veřejné prostranství	64
 1.6 Název obcí	65
 1.7 Písemnosti obce	66
1.7.1 Úřední deska	68
2 PŮSOBNOST OBCÍ	69
 2.1 Věcná působnost	69
2.1.1 Samostatná působnost	70
2.1.2 Přenesená působnost	76
2.1.2.1 Dohoda obcí o výkonu přenesené působnosti	77
2.1.2.2 Obec s pověřeným obecním úřadem	77
2.1.2.3 Příspěvek na přenesenou působnost	77
2.1.3 Rozlišení samostatné a přenesené působnosti	78
2.1.4 Změna věcné působnosti	81
2.1.5 Spolupráce obcí	82
2.1.5.1 Smluvní spolupráce bez vzniku právnické osoby	82

2.1.5.2 Svazek obcí	83
2.1.6 Spolupráce obcí s jinými subjekty	84
2.1.7 Spolupráce s obcemi jiných států	84
2.1.8 Procesní předpisy	86
2.2 Územní působnost	88
2.3 Osobní působnost	88
3 ORGÁNY OBCE A SPRÁVCE OBCE	89
3.1 Zastupitelstvo obce	89
3.1.1 Počet členů	90
3.1.2 Člen zastupitelstva	91
3.1.2.1 Práva a povinnosti člena zastupitelstva	96
3.1.3 Působnost zastupitelstva obce	98
3.1.3.1 Zastupitelstvo obce v samostatné působnosti	98
3.1.3.2 Zastupitelstvo obce v přenesené působnosti	102
3.1.4 Usnášení zastupitelstva	102
3.1.5 Zasedání zastupitelstva	104
3.1.5.1 Ustavující zasedání zastupitelstva	106
3.1.6 Rozpuštění zastupitelstva	107
3.2 Rada obce	108
3.2.1 Působnost rady obce	109
3.3 Starosta	111
3.3.1 Místostarosta	115
3.3.1.1 Vztah místostarosty k starostovi	116
3.4 Obecní úřad	117
3.4.1 Tajemník obecního úřadu	119
3.5 Výbory zastupitelstva	120
3.5.1 Finanční a kontrolní výbor	121
3.5.1.1 Kontrolní zápis	121
3.5.2 Výbor pro národnostní menšiny	122
3.5.3 Osadní výbor	122
3.6 Komise	123
3.6.1 Přestupková komise	124

3.6.2 Komise pro výchovu a vzdělávání	124
3.7 Zvláštní orgány obce	125
3.7.1 Přestupková komise jako zvláštní orgán obce	125
3.8 Vztahy orgánů obce. Má obec statutární orgán?	126
3.8.1 Ústavní východisko	127
3.8.2 Zákon o obcích	127
3.8.3 Vztah občanského zákoníku k obecnímu zřízení	131
3.8.4 Orgány a obecně závazná vyhláška	133
3.8.5 Shrnutí	134
3.9 Správce obce	134
4 DOZOR NAD PŮSOBNOSTÍ OBCÍ	135
4.1 Dozor nad samostatnou působností obcí	135
4.2 Dozor nad výkonem přenesené působnosti obce	137
4.2.1 Správní delikty	139
5 STATUTÁRNÍ MĚSTA	139
5.1 Statut	141
5.1.1 Sněm starostů	142
5.2 Působnost městských částí	142
5.2.1 Samostatná působnost	143
5.2.2 Přenesená působnost	144
5.3 Majetek ve statutárním městě	144
5.4 Brno, Ostrava a Plzeň	146
6 PRAHA	147
3. díl – KRAJE	151
1 KRAJE	151
1.1 Symboly	153
1.1.1 Znak	153
1.1.2 Prapor (vlajka)	155
1.1.3 Razítko (pečeť)	155
1.1.4 Ceny kraje	156
1.2 Vztah kraje k obcím a státu	156

1.3 Občanství kraje	158
1.4 Území kraje	159
1.5 Název kraje	160
1.6 Písemnosti kraje	160
1.6.1 Úřední deska	161
1.6.2 Věstník právních předpisů kraje	162
2 PŮSOBNOST KRAJE	163
2.1 Věcná působnost	163
2.1.1 Samostatná působnost	164
2.1.2 Přenesená působnost	168
2.1.2.1 Příspěvek na přenesenou působnost	169
2.1.3 Rozlišení samostatné a přenesené působnosti	169
2.1.4 Spolupráce krajů	171
2.1.4.1 Smluvní spolupráce bez vzniku právnické osoby	172
2.1.4.2 Regiony soudružnosti	172
2.1.5 Spolupráce s jinými subjekty	173
2.1.6 Spolupráce s vyššími územními samosprávnými celky jiných států	173
2.1.7 Procesní předpisy	175
2.2 Územní působnost	176
2.3 Osobní působnost	177
3 ORGÁNY KRAJŮ	177
3.1 Zastupitelstvo kraje	178
3.1.1 Počet členů	179
3.1.2 Člen zastupitelstva	179
3.1.2.1 Práva a povinnosti člena zastupitelstva	185
3.1.3 Náhradník člena zastupitelstva	186
3.1.4 Působnost zastupitelstva kraje	187
3.1.5 Usnášení zastupitelstva	191
3.1.6 Zasedání zastupitelstva	193
3.1.6.1 Ustanovící zasedání zastupitelstva	194
3.2 Rada kraje	195

3.2.2 Působnost rady kraje	196
3.3 Hejtman	198
3.3.1 Zástupce hejtmana	200
3.4 Krajský úřad	201
3.4.1 Působnost krajského úřadu	203
3.4.2 Ředitel krajského úřadu	203
3.5 Výbory zastupitelstva	205
3.5.1 Finanční a kontrolní výbor	205
3.5.1.1 Kontrolní zápis	206
3.5.2 Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost	206
3.5.3 Výbor pro národnostní menšiny	206
3.6 Komise	207
3.7 Zvláštní orgány kraje	207
4 DOZOR NAD PŮSOBNOSTÍ KRAJŮ	208
4.1 Dozor nad samostatnou působností krajů	210
4.2 Dozor nad výkonem přenesené působnosti krajů	212
4. díl – OKRESY A OKRESNÍ ÚŘADY	215
1 OKRESY	215
2 OKRESNÍ ÚŘADY	216
2.1 Působnost okresního úřadu	217
2.2 Nařízení okresního úřadu	218
2.3 Přednosta okresního úřadu	219
VZORY	
Jednací řád zastupitelstva obce	223
Jednací řád rady obce	231
LITERATURA	237
PŘÍLOHY	
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)	253
Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)	319
Zákon č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech	361
(Poznámka: zákony jsou otištěny ve znění účinném k 1. 4. 2001)	